

Тарчиński С., Маркевич К., Романюк К., Кулета З. — **Терапевтические исследования по фасциолёзу жвачных. II. Исследования эффективности препарата „Заниль” в лечении преимагинального экспериментального фасциолёза крыс.**

Исследовали эффективность действия препарата „Заниль” на молодые формы *Fasciola hepatica* у экспериментально зараженных крыс и токсичность терапевтической дозы этого препарата. Токсичность оценивали на основании результатов клинических, анатомо- и гисто-патологических исследований. Исследования провели на 90 четырехмесячных крысах штамма „Вистар”. Крысы заражали перорально дозой 18—20 метацеркарий. Препарат „Заниль” применяли в количестве 40 мг и 60 мг/кг ж.в. Эффективность препарата испытывали при вскрытии крыс. Установили, что эффективность препарата „Заниль” в дозе 40 мг/кг равнялась 3,9%, а в дозе 60 мг/кг — 23,1%. Токсического действия при этой дозировке не наблюдали. Авторы приходят к выводу, что эффективность действия препарата на молодые незрелые формы *Fasciola hepatica* практически недостаточна.

Tarczyński S., Markiewicz K., Romaniuk K., Kuleta Z. — **Therapeutic studies on liver fluke in ruminants. II. Investigations on the effectiveness of Zanil in treatment of preimago experimental fasciolosis in rats.**

The purpose of the work was to estimate the effectiveness of action of the Zanil drug on immature forms of liver fluke in rats, experimentally infected, and the toxicity of the drug given at therapeutic doses. The evaluation of the toxicity was carried out on the strength of clinical, anatomopathological and histological examinations. The investigations were done in 90 rats, Vistar's strain, at the age of 4 months. The rats were infected with 18—20 metacercariae per os. The drug was given at the dose of 40 mg and 60 mg/kg of body weight. The effectiveness of the drug was checked on the ground of necropsy examinations. At the dose of 40 mg/kg the effectiveness was 3.9%, at the dose of 60 mg/kg — 23.1%. The harmful effect of the Zanil was not noted at the above doses; but its effectiveness on young, immature forms of liver fluke was not good enough from practical point of view.

MARIAN GORCZYŃSKI, ADAM IGNACZAK, MIECZYŚLAW CHOINKA, ANTONI GROSS,
KAZIMIERZ LEWANDOWSKI, STANISŁAW PIĘTKA
Białystok

Próba ustalenia ognisk glistnicy świń w powiecie Wysokie Mazowieckie

Celem badań było wykrycie zagród we wsiach, w których glistnica u świń występuje enzootycznie. Uzyskane informacje potrzebne były terenowym lekarzom weterynarii przed próbą odrobaczania masowego oraz w celu lepszego rozpoznawania i leczenia, zwłaszcza chorób prosiąt i warchlaków.

Od dawna wiadomo, że glistnica świń w ogniskach enzootycznych utrzymuje się długo, w związku ze znaczną opornością jaj glistnicy na czynniki fizyczne środowiska hodowlanego.

Diagnoza kliniczna glistnicy świń w okresie prepatentnym choroby jest trudna i w tym okresie choroby łatwo o pomyłki, nawet przy dokładnie dokonanej diagnozie różnicowej.

Material i metody

W wybranych losowo 116 wsiach (52% ogółu wsi), 825 zagrodach (10% ogółu zagród), pobierano próby kału od 1028 sztuk świń w różnym wieku (2,2% ogółu trzody) do badania koproskopowego w okresie od marca do listopada 1966 roku. Próby kału dostarczano niezwłocznie do pracowni parazytologicznej Zakładu Higieny Weterynaryjnej, gdzie je badano metodami rutynowymi dekantacji na obecność jaj pasożytów jelitowych świń.

Omówienie wyników

Z danych zebranych w tab. 1 wynika, że ekstensywność inwazji glisty świńskiej w 6 rejonach powiatu Wys. Mazowieckiego była niejednakowa. Największe nasilenie inwazji w odniesieniu do miejscowości odnotowano w rejonie Wysokiem Mazowieckiem (100%), a najniższe w rejonie Klukowa (80%).

Najwyższą średnią ekstensywność inwazji w odniesieniu do zagród wykryto w rejonach: Kobylińska, Kulesze Kościelne, Szepietowo (43—47%), najniższą (18% zagród) w rejonie Klukowa.

W rejonie Kobylińska glistnica występowała w ogniskach od 10—100% badanych zagród. W 4-ch wsiach wykryto jaja glistnicy w 90—100% badanych zagród, w 4 wsiach 70—80% zagród, w 3 wsiach 50—60% zagród, w 2 wsiach 30—40% zagród, w 7 wsiach 10—30% zagród i w 2 wsiach jaj glistnicy nie wykryto w żadnej zagrodzie. W rejonie Kulesze Kościelne ekstensywność inwazji glistnicy świń w zagrodach wahała się od 100% zagród we wsi Kulesze Litewka, do 10% zagród we wsi Stypułki Borki, a w 2 wsiach nie była wykryta w żadnej badanej zagrodzie. Przy czym w 2 wsiach ekstensywność inwazji sięgała 70—80% zagród, w 3 wsiach 50—60% badanych zagród i 4 wsiach w 10—40% badanych zagród.

Podobnie kształtowała się ekstensywność inwazji w rejonie Szepietowa. W 3 wsiach glisty wykryto w 90—100% zagród badanych, w 5 wsiach w 60—70% zagród, w 9 wsiach 40—50% zagród, w 8 wsiach 10—30% zagród, w 3 wsiach nie wykryto jaj glisty w żadnej zagrodzie. W rejonie Wysokiego Mazowieckiego nasilenie glistnicy świń badanych w zagrodach wahało się od 10—60%. W 28 wsiach wykryto jaja glisty w 50—60% zagród, w 2 wsiach 30—40% zagród i 4 wsiach w 10—20% zagród. W rejonie Piekut ekstensywność inwazji glistnicy świń wahała się od 20—80% zagród. W 1 wsi w 80% zagród, w 4 wsiach 50—60% zagród, w 3 wsiach 30—40% zagród, w 5 wsiach od 20—30% zagród i w 2 wsiach nie wykryto jaj glisty w żadnej zagrodzie. W rejonie Klukowa jaja glisty wykryto w 4 wsiach na 5 badanych a nasilenie glistnicy w zagrodach wahało się od 15—30%.

Dyskusja

Badania nasze mogą zaledwie informować w sposób niepełny, o ekstensywności glistnicy

Tab. 1. Ekstensywność inwazji glistnicy w 1966 r. trzody chlewnej w powiecie Wysokie Mazowieckie

Lp.	Nazwa rejonu	Charakterystyka rejonu			Zbadano trzodę chlewną						Wyniki badania świń		Średnia ekstensywność inwazji <i>Ascaris suum</i>			
		liczba wsi	liczba gospodarstw	liczba trzody	we wsiach		zagrodach		świń		Ascaris suum		we wsiach		zagrodach	
					ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%	ilość	%
1	Klukowo	37	1.578	8.464	5	23,5	38	2,4	43	0,5	7	16	4	80	7	18
2	Kobylin	35	1.138	8.807	21	60,0	195	7,0	202	2,3	91	45	19	90	91	47
3	Kulesze Kość.	33	1.094	7.819	13	40,0	153	14,0	285	3,6	71	25	11	85	71	46
4	Piekuty	23	686	4.263	15	65,0	78	11,0	125	3,0	26	21	13	87	26	33
5	Szepietowo	40	1.447	7.729	28	70,0	225	15,5	237	3,0	98	41	25	89	98	43
6	Wys. Mazow.	55	2.209	9.702	34	62,0	136	16,0	136	1,4	49	36	34	100	49	36
Ogółem:		223	8.152	46.784	116	52,0	825	10,0	1.028	2,2	342	33	106	91	342	43

świń na określonym obszarze, gdyż prowadzone jednorazowe badania koprologiczne w czasie 8 mies. mogą niedokładnie odzwierciedlać faktyczny stan inwazjologiczny. Przy tym próby, zwłaszcza z rejonów Klukowa i Wysokiego Mazowieckiego pochodziły z mało reprezentatywnej liczby zagród. Jednakże mimo tych niedostatków, uzyskano cenne informacje, które wysoce przydają się praktyce lecznictwa weterynaryjnego. Wyniki nasze wskazują, że glistnica świń występuje w bardzo licznych ogniskach epizootologiczno-enzootycznych, a przy uwzględnieniu właściwości biologicznych, inwazjologicznych i patogenetycznych tego pasożyta należy sądzić, że jest znacznym hamulcem w produkcji żywca wieprzowego (7, 8, 15, 16, 17, 18, 19, 20). Podkreślić trzeba, że niektórzy epidemiologowie dostarczają dowodów, że glista świńska może być przyczyną glistnicy u ludzi (8, 12, 14, 18).

Parazytologowie weterynaryjnie (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 13, 15, 18, 19, 20) proponują terenowej służbie modele postępowania leczniczego, jednakże dotyczą one hodowli wielkotadnej trzody chlewnej w warunkach państwowych gospodarstw lub tuczarni przemysłowych. Wydaje się, że obecnie środkami dostępnymi i skutecznymi zwłaszcza u świń nosicieli glist są z wyboru preparaty piperazynowe. Preparaty te, działając drogą unieczynniania (hamowanie aktywności) cholinoesterazy i dehydrogenazy bursztynianowej (9, 11) u dojrzałych glist porażają je i nie powodują większego ubocznego działania na organizmy odrobaczonych świń.

Terenowa służba weterynaryjna jest b. żywo zainteresowana w opracowaniu przez naukę skutecznego modelu uwalniania chlewni drobnotowarowej od glistnicy, zwłaszcza modelu postępowania leczniczego w prepatentnym okresie glistnicy oraz modelu skutecznego i prostego niszczenia glisty w środowisku hodowlanym lub swoistej profilaktyki immunologicznej.

Swoista profilaktyka immunologiczna jest jak dotychczas we wstępnej fazie badań (5). Jest bardzo interesujące, czy tą drogą można

będzie uzyskać pożądane efekty praktyczne w zapobieganiu glistnicy u świń.

Wnioski

1. Glistnica świń we wsiach powiatu Wysokie Mazowieckie występuje w ogniskach o różnym nasileniu.

2. Z uwagi na to, że jest ona niewątpliwym hamulcem w produkcji trzody chlewnej istnieje pilna potrzeba dalszego poszukiwania skutecznych sposobów leczenia glistnicy zwłaszcza w prepatentnym okresie choroby i skutecznych sposobów profilaktycznych.

Piśmiennictwo

1. Batte E. G. i wsp.: Vet. Med. Small Clin. 60, 539, 1965.
2. Borowski W.: Roczn. Nauk Roln. Seria B., Zootechn.: 90, 67, 1967.
3. Burdielew T. E., Zylcow W. G.: Wietierinaria 42, 48, 1965.
4. Enigk K.: Dtsch. Tierarztl. W. 73, 613, 1966.
5. Ferguson D. L. i wsp.: Federation Proceedings 28/2, 497, 1969.
6. Getler K.: Medycyna Wet., 19, 154, 1963.
7. Hutrya F., Marek J., Manning R., Mócny J.: Szczegółowa patologia i terapia chorób zwierząt t. II PWRiL, 1962.
8. Janowski H., Szejewski H.: Choroby świń, FWRiL, 1964.
9. Kosmatka S.: Streszczenia Mat. IX Zjazdu P.T.P., Katowice, 37, 1967.
10. Kozar Z., Preś J., Grzywiński L.: Wiad. Parazytol. 12, 1, 1966.
11. Krotow A. J., Dawidow O. N., Abramowa J. G.: Med. Parazyt. i Parazyt. Bol. 38, 179, 1969.
12. Lysek H.: C. Sl. Epidemiol. 10, 134, 1961.
13. Malkut M. W.: Wietierinaria 44/5, 47, 1968.
14. Soulsby E. J. L.: Biology of Parasites, Emphasis on Veterinary Parasites, Academic Press, New-York and London, 1966.
15. Stefański W.: Parazytologia Weterynaryjna t. I PWRiL, 1963.
16. Poynter D.: Advances in Parasitology 4, 321, 1966.
17. Taffs L. F.: J. Helminth. 42, 157, 1968.
18. Tarczyński S.: Robaki pasożytnicze i wywołane przez nie robaczyce świń, PWN, 1959.
19. Tarczyński S., Knothe J., Zaba E.: Streszczenia IX Zjazdu P.T.P., Katowice, 200, 1967.
20. Vincent K.: Rev. Elevage, 22, 129 i 22/10, 98, 1967.

Adres autora: Marian Gorczyński, Białystok, ul. Krasińskiego 2 m. 4.

Горчунский М., Игначак А., Хоинка М., Гросс А., Левандовски К., Пентка С. — Меры по установлению очагов аскаридоза свиней в Бьско-Мазовском уезде.

В период от марта до ноября 1966 г. провели рутинное кoproлогическое исследование на аскаридоз в 116 (52%) деревнях, в 825 (10%) хозяйствах, у 1028 свиней (2,2% всех находящихся в уезде). Яйца аскаридов свиней установили в 106 (91%) деревнях, в 342 (41%) хозяйствах, у 342 свиней (33% исследованных). В отдельных деревнях процент инвазированных хозяйств колебался в границах от 10 до 100%.

Gorezyński M., Ignaczak A., Choinka M., Gross A., Lewandowski K., Piętaś S. — **Trials for estimation the sources of ascariasis in pigs in the district Wyżokie Mazowieckie.**

In the period from March to November 1966 the routine coprological examinations revealed ascaria-

sis in pigs in 116 villages (52%), in 825 farms (10%) and in 1028 pigs (2.2%). The eggs of the parasite were discovered in 106 villages under studies (91%), in 342 farms (41%), and in 342 investigated pigs (33%). Ascariasis of pigs appeared in various intensity, from 10 to 100% in villages studied.

PATOLOGIA I TERAPIA

WACŁAW TARASEWICZ, GRZEGORZ PECZAT, WOJCIECH BRZESKI

Spostrzeżenia nad przydatnością catgut „Polfa” do celów weterynaryjnych

Katedra Chirurgii Wydziału Weterynarii SGGW
w Warszawie
Kierownik: doc. dr E. SZELIGOWSKI

Katedra Chirurgii Wydziału Weterynarii WSR w Olsztynie
Kierownik: prof. dr W. STEFANIAK

Szycie tkanek, to jedna z podstawowych czynności w chirurgii. W związku z tym zawsze wiele uwagi poświęcano sposobom przygotowania i jakości materiału używanego do łączenia tkanek. Dziaczkowski (2) podaje za Spasokukkim, że: „często życie operowanego wisi na źle wyjałowionej nitce”. Nic dziwnego, że materiałom używanym do łączenia tkanek stawia się wysokie wymagania, a w technologii ich produkcji i w sposobach przechowywania ciągle wprowadza ulepszenia. Materiał do szycia chirurgicznego powinien być: jałowy, elastyczny, wytrzymały na zrywanie i mało drażniący tkanki, a tym samym nie wywołujący znacznego odczynu z ich strony. O ile jest to materiał wchłaniający się musi on odpowiadać określonym właściwościom. Materiał taki powinien zbliżać tkanki aż do momentu kiedy zostaną one zespolone w następstwie procesu gojenia się.

Badania nasze szły zgodnie z sugestiami firmy — Poznańskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa”, od której otrzymano catgut w celu sprawdzenia przydatności tego rodzaju catgut dla celów weterynaryjnych.

Jednocześnie prowadzono obserwację nad czasem wchłaniania catgut w tkankach o różnym stopniu ukrwienia.

Materiał i metody

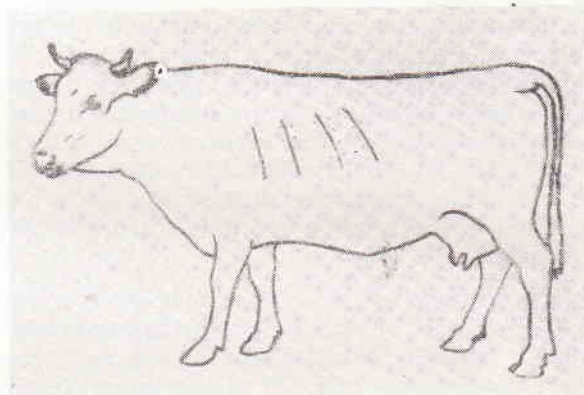
Materiałem użytym do doświadczeń był jałowy catgut dostarczony przez Poznańskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa” w płynie konserwacyjnym, o różnej numeracji od: 2/0 do nr 3. Opakowanie: słoik szklany z obudową góry i korkiem z masy plastycznej. Zawartość: struna długości 25 m i 50 m do bezpośredniego użycia w kłębku dobrze rozwijającym się.

Wyżej wymieniony materiał użyto do szycia ran chirurgicznych: skóry u krów doświadczalnych — grupa I, skóry u psów doświadczalnych — grupa II, tkanek u psów operowanych w toku normalnej pracy klinicznej — grupa III.

W grupie I do doświadczeń użyto dwie krowy (krowa A, krowa B rasy nizinnej, czarno-białej, w wieku lat 7 i 9, kondycji dobrej i bez odchyłań od normy w stanie zdrowia). U każdej z tych krów po

lewej stronie klatki piersiowej zakładano szwy skórne, a po prawej stronie skórno-mięśniowe (rys. 1).

Cięcia, a następnie szycie tkanek wykonywano w przestrzeniach międzyżebrowych VI, VIII, X i XII. Linie cięcia na ścianach klatki piersiowej po obu stronach rozpoczynały się na wysokości linii biegnącej od guza biodrowego do tylnego górnego kąta łopatki, a każde z nich miało długość 10 cm. Każde cięcie łączono pięcioma szwami węzłkowymi.

Rys. 1.

Doświadczenie przeprowadzono na obu krowach w tym samym czasie i w podobnych warunkach z zachowaniem wszystkich zasad aseptyki chirurgicznej. Odpowiednie przestrzenie międzyżebrowe znieczulono 4% polokainą wstrzykiwaną w ilości po około 10 ml w każdej przestrzeni. W celu stworzenia identycznych warunków dla gojenia się rany naczyń krwionośnych nie podwiązywano, lecz skrecało je kleszczykami Peana. Po stronie lewej i prawej w VI przestrzeni międzyżebrowej użyto struny nr 2/0, w VIII — nr 1, w X — nr 2, a w XII — nr 3. Przed zaszytciem ran i w okresie ich gojenia się nie stosowano antybiotyków ani środków antyseptycznych. Po czterech dniach od założenia szwów rozpoczęto codzienne kontrolowanie wchłaniania się catgut i mocy szwów strunowych. Kontrolę przeprowadzano raz na dobę. Do tego celu użyto ramkę wykonaną ze sztywnego drutu (rys. 2).

Ramka miała kształt otwartego prostokąta, której wolne dłuższe boki opierano o ścianę klatki piersiowej. Przez „oczko” jej boku łączącego wolne ramiona przebiegała nić nylonowa do której jednego końca przymocowano kleszczyki Peana, a na jej drugim końcu umieszczono 500 gramowy ciężarek. Kleszczykami Peana chwymano kolejno wolne końce szwów